

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6:50
za en mesec " " " 2:20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V spravi prejemam mesečno K 1:50

SLOVENE

== Inserati: ==
Enostolpna pettirvsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13 "
za trikrat 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
enostolpna pettirvsta (72 mm)
30 vinarjev

== Izbaja: ==
vsak dan, izvenoma nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Opravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Kulturnobojni poizkus.

Predlog, ki ga je pretekli petek vložil v zbornici Malik, je imel to jako dobro posledico, da so morali poslanci pokazati svojo barvo v verskem oziru. Ni treba razkladati, da Malikov predlog glede »reform« zakona diametralno nasprotuje katoliškemu verskemu naziranju, gre se namreč naravnost za božjo, ne za zgolj cerkveno postavo, to je za nerazdružnost katoliškega zakona. Zakon, ki bi ga smel od svojega zakonskega druga ločen katoličan pred civilnim forum z drugim skleniti, v resnici ne bi bil zakon; to bi pa privedlo do najostrejšega konflikta med cerkvijo in državo, ker cerkev v tem slučaju ne more odnehati za nobeno ceno. Svobodomislci zagovarjajo svoj predlog iz ozirov humanitete in morale, v resnici pa gre za to, da se zakon popolnoma pocivili in vpliv cerkve iz javnega in zasebnega življenja izloči ter katol. moralna načela izpodkopljejo. Glavno pa je to, da hočejo svobodomislci izzvati boj s cerkvijo na celi črti.

Malikov predlog sicer ne bi bil imel v sedanjem času veliko praktičnega pomena, tudi če bi ga bila zbornica sprejela, ker bi ostal na papirju. Parlament zastopa po večini katoliške volivce, ki take protiverske postavbe nikakor ne bi odobraval, čeprav se nekateri politiško ne prištejajo izrečno katoliškim strankam. Odpor ljudstva onemogočuje svobodomiselno reformo »zakona« in ni je vlade, ki bi si jo upala uveljaviti. Vendar pa bi tudi kak platoničen protikatoliški sklep parlament imel svoje posledice; protiversko gibanje bi močan impuls dobilo.

Malikov predlog je bil s 198 glasovi proti 177 odklonjen. Večina znaša 21 glasov. Najbolj zanimivo je seveda, katere stranke so glasovale pro in katere contra. Za so bili: socialni demokrati, mladočehi, češki radikalci in Masaryk, dr. Ravnihar, majhen del Poljakov, en Rusin. To je dr. Trylowski, svobodomiselni Nemci, to so: Friedmann, Hock, Kuranda, Ofner, Neumann, Pollauf, Zenker, separatist dr. Heilinger (!), od nemških nacionalcev pa je glasovalo za 42.

Proti so glasovali: krščanski socialci, katoliški in agrarni Čehi, konservativni in kmetiški Poljaki, Slovenci in Hrvati, menda tudi liberalni razun dr. Ravniharja, od nemških nacionalcev pa 10, med temi grof Barbo in Steinwender.

Absentiralo se je 40 nemških nacionalcev, 3 vsenemci in Rusini, ki se kot unirani katoliki niso hoteli glasovanja udeležiti.

Večina zoper »reformo« zakona je majhna in zato morajo katoličani stati na straži. Vendar pa glasovanje jasno kaže, da svobodomislci ne bodo še tako hitro našli v zbornici resnega odziva za svoja stremljenja. Veliko poslancev se je absentiralo, ker so vedeli, da Malikov predlog nima nobenega praktičnega pomena. Če bi katoliški volivci nanje pritisknili, bi glasovali contra. Razpoloženje večine zbornice je najbolj označil Steinwender, ki je dejal: »Parlament ima resnejše skrbi kakor so bolečine ločenih.«

Slovensko-hrvaški klub je bil, to treba tudi omeniti, prvi, ki je po svojem poslancu prof. Jarcu zoper Malikove napade zoper Cerkev protestiral. Naš klub bo vedno v prvih vrstah, ko bo treba braniti pravico Cerkev in katoliškega ljudstva.

Državni zbor.

Že'ezniška predloga.

V soboto je obravnavala zbornica že'ezniško predlogo, kakor jo je izdelal osek. Po tej predlogi bi dobili avstrijski železničarji z novim letom po-

višanje plač za 38 milijonov. V debati je govoril tudi dr. Benkovič, ki se je toplo zavzel za zahteve železničarjev. Železniški minister Forster je zastopal stališče vlade, ki je za zboljšanje plač namenila 21 milijonov kron. Predlog odseka je bil sprejet soglasno. Če bo vlada ta sklep zbornice upoštevala in železničarjem teh 38 milijonov tudi res dovolila, je seveda drugo vprašanje. Vlada se vedno izgovarja na prazne blagajne.

Nato je prišla na vrsto predloga o indirektnih davkih.

Vodne ceste.

V zbornici pripovedujejo, da se bodo izdatki za kanale in reguliranje rek zvišali še za 40 milijonov kron. Skupni izdatki za to predlogo bi torej znašali 340 milijonov kron. Vsi projektirani načrti bi se izvršili v 15 letih.

Osek za državne uslužbence.

V odseku se je razpravljalo s 68. vladne predloge. Sekcijski šef Reuter, zastopnik vlade je poudarjal, da se dosluženi podčastniki ne morejo nikakor med častnike uvrstiti. Jasno je, da nimajo tudi najboljše podčastniki lastnosti, ki bi jih za častniško službo usposablja. Vpokožitev podčastnikov, ki so dvanajst službenih let pri vojaštvu dopolnili, pa je vsled prevelikih stroškov izključena. Vojaška uprava vztraja pri tem, da se podčastniki tudi nadalje v smislu zakona za podčastnike v civilno državno službo sprejemajo.

Italijanska fakulteta.

Predsednik italijanskega kluba dr. Conci je imel v soboto popoldne pri naučnem ministru vpricho načelnika budgetnega odseka dolg razgovor. Dr. Conci je zahteval, da se budgetni osek že pred Božičem znova skliče in razpravlja o laški fakulteti. Uspeh tega razgovora je bil, da se je sklical danes popoldne budgetni osek. V katerem bo naučni minister Hussarek označil vladno stališče nasproti laški fakulteti. Zanimivo bo, v katero mesto misli vlada laško fakulteto prenesti. Praktičnega uspeha ne bodo Italijani s tem korakom nobenega dosegli. Kot sedež laške fakultete so Poljaki Lahom ponudili mesto Krakov.

Zvišanje aboniranih vožnih listkov.

Železniški minister namerava ceno celoletnih in polletnih aboniranih vožnih listkov zvišati. V tej zadevi je več poslancev pri železniškem ministru posredovalo in proti tej nameri protestiralo.

Dr. Josip Frank — mrtev.

Iz Zagreba prihaja žalostno poročilo, da je ondi umrl dolgoletni vodja pravašev dr. Josip Frank. L. 1884 ga je pozval dr. Ante Starčević v stranko prava. Bil je je od tedaj zvest pristajal in je moral pretrpeti radi nje silna preganjanja od strani vlade in od svojih političnih nasprotnikov. Še predno je vstopil v stranko, je prevzel zagovornišvo dr. Davida Starčevića, česar si takrat ni upal noben hrvaški odvetnik. Sodišču je dokazal, da je Starčević nedolžen in od takrat je bil preganjan od vlade. Khuen ga je obsodil na izgubitev odvetniške časti. Ali Frank se tudi sedaj ni preplašil Khue-na, pritožil se je do kralja in dobil nazaj izgubljeno čast. To je bilo leta 1887. Od tega časa se je dr. Frank zelo prikupil vodjem pravaške stranke, zlasti Ante Starčeviću. Frank je bil izvršen politik in finančnik. Zato mu je dne 26. februarja 1896. leta izročil Ante Starčević na smtni postelji vodstvo stranke z besedami: »Doktore, Vam ostavljam muke svoje!« Te besede velikega narodnega misleca so se izpolnile. Do danes ni bilo življenje dr. Josipa Franka nič drugega kot nit obilega dela in muk. Živel ni v izobilju, kljub temu da so mu predboživali, da je od vlade odkupljen. V veliki denarni stiski je moral prodati svojo hi-

šo in dragocenosti dr. Prebegu. Toda ostal je kljub vsem nezgodam, ki so ga zadevale, zvest svojim načelom. On je prebudil stranko prava k novemu življenju in največ pomogel, da se je od silnih udarcev sijajno povzdignila. On je nadaljeval borbo za samostojnost Hrvaške in bil vedno zvest borilec proti nagodbenjašem. Leta 1884 je bil izvoljen za poslanca stranke prava v tedanjem popovaškem, sedaj križkem okraju. Zastopal ga je do letošnjega leta. Letos ga je vsled boleznih prepustil svojemu sinu dr. Ivici Franku, kjer je bil ta tudi izvoljen. Josip Frank je čez tri leta bolehal na arteriosklerozi (zvapnjenjavanju žil) ter je radi tega tudi nedavno izstopil iz vodstva nove združene stranke prava. Nasprotniki so nestrpnost pričakovali njegove smrti. Sedaj je dr. Josip Frank mrtev. Ni dočkal izida volitev, pri katerih ravno letos slavijo ideje stranke prava zmogoslaven pohod po Hrvaški. Naj počiva v miru v zemlji, za katere svobodo je deloval sko. o do zadnjega svojega diha!

Volitve na Hrvaškem.

Dosedaj je volila že večina okrajev. Kljub nečuvnemu nasilju bana Tomašića še ni do sedaj prišlo do večjih nemirov. Ban je imel na razpolago vse orožništvo in 60 stotnj vojaštva. Toda vse to mu ni prineslo tako zaželjene večine. Posebno se je trudil za mandat v Draganiču, kjer je tudi skozi sp avil svojega kandidata, toda s takimi nasilnostmi, da je vredno, da jih otmemo pozabnosti.

Volitev v Draganiču.

Ko so se pričele v Draganiču volitve, so vladni agitatorji zasedli volilni lokal. Volilcem dr. Pazmana in Modrušana je bil dostop onemogočen. Poleg tega je močan kordon žandarjev in vojakov potisnil pravaške volilce petsto korakov iz Draganiča, tako da niso mogli niti v vas. Ko je čital predsednik komisije opozicijske volilce, so pričeli vladinovci kričati: »Ni ga!«, »Je umrl!«, »V Ameriki je!« in volitev se je nadaljevala, čeprav so bili volilci tukaj. Če je pa bil klican vladnovec, je morala komisija čakati, da so ga poiskali. Pdor je proti temu protestiral, so ga zaprli. Ko je dr. Pazman zahteval, da se varuje zakon, je rekel predsednik komisije, da naj pride dr. Pazman ob petih. Tedaj je pa bil že konec volitev. Če se je posrečilo priti pravašu skozi kordon v volilen lokal, ga je vpeljal okrajni glavar Matanič, za koga bo glasoval. Če je rekel za dr. Pazmana, se je zadržal Matanič nad njim: »Marš ven!« in ga dal po orožnikih izgnati iz občine. Nič ni tedaj čudnega, da je izid v Draganiču sledeč: vladnovec Grandavec 349 glasov, pravaš dr. Pazman 35 glasov in Modrušan 83 glasov. **Volilo je tedaj od 1601 volilca le 464 volilcev** in je manjkalo 1134 glasov, čeprav so bili vsi volilci navzoči. Po volitvi je šel dr. Pazman pred občinsko hišo, kjer je od naroda burno pozdravljen govoril. **Nabral je še rotem med navzočimi volilci čez 690 glasov za stranko prava**, katere niso mogli volilci oddati. Vse te glasovnice bo priložil protestu. Med časom volitev je bilo aretiranih neštevilno oseb, med temi je bil

duhovnik s sv. potopnico aretiran.

Bil je to župnik Vučetić iz Mahićnu. Ko je šel s sveto potopnico k bolniku, je pristopil k njemu orožnik in ga odvedel v zapor. To je vrhunec nasilnosti in brezbožja.

Tako so se delale »svobodne« volitve v Hrvaški.

Volitve v tretjem zagrebškem okraju.

Tretji zagrebški okraj je že od nekdaj pravaški. Preje ga je zastopal ustanovitelj stranke dr. Ante Starčević, sedaj na zaslužni trgovec Franjo Hrustič. Volilci pravaši so se zbrali v velikih gručah na vse zgodaj pred

voliščem. Vladalo je med njimi silno navdušenje. Imeli so za klobuki hrvaške trobojnice z napisom: »Živio Fran Hrustič, kandidat stranke prava!« Pravaši so glasno odgovarjali na predsednikovo vprašanje, da glasujejo za Hrustiča, medtem ko so obzoraši komaj slišno glasovali za Krešića. **Hrustič je dobil 481 glasov**, obzoraš Krešić le 81. Ko je bil proglašen izid, je zaorilo med pravaši: »Živio Hrustič!« Novega poslanca je nagovoril trgovec Budi. Predno se je mogel Hrustič zahvaliti, mu je podala Anka pl. Kašner kito cvetja. Med burnimi vzkliki na stranko prava in poslanca Hrustiča se je množica razšla, ker policija ni pustila, da bi spremili volilci poslanca domov.

Volitev v prvem zagrebškem okraju.

V Zagrebu I. je kandidiral sam Tomašić. Volitve so se tu v.šile mirno. Dohode k volišču je policija in vojaštvo zaprlo in je puščalo le one v lokal, ki so se izkazali z legitimacijo. Vsak promet z avtomobili je bil izključen. Ker je vlada najela vse izvoške zase, niso imeli opozicionalci nobenega voza. Izid v tem okraju je Tomašić nestrpnost pričakoval. Ko je imel ob pol štirih okrog štiri glasove večine, je zapovedal volitve zaključiti. Pred poslopjem je pa čakalo še 20 pravašev, ki še niso volili. Komisija se je podala pred poslopje, da se prepriča o resnični navzočnosti teh volilcev. Član komisije g. Majnarič je nato zahteval, da se volitve sistirajo. Toda senato Taborsky ni hotel o tem nič slišati. Komisija je nato zapustila volilen lokal. Navzoči volilci so protestirali zoper volitev. Toda kljub temu se je razglasil izid, ki je v I. okraju sledeč: **pravaš dr. Horvat 244 glasov, koalicijska dr. Nikolič 231 glasov in ban Tomašić 490 glasov**. Da bi se volitev predčasno ne zaključila, bi prišlo do ožje volitve med pravašem dr. Horvatom in banom ter bi bil gotovo izvoljen dr. Horvat. Sicer pa kljub temu

ban kot poslanec ne more v sabor,

ker nima poverila. Zakon namreč zahteva, da mora volilni zapisnik podpisati predsednik in vsi člani komisije, kar se pa v tem slučaju ni zgodilo. Tudi zahteva zakon, da mora dati predsednik takoj po izvolitvi poslancu poverilo, brez katerega ne more iti poslanec v sabor. Tega pa ban ni dobil in sedaj ne more v sabo u nastopati kot poslanec.

Nadaljni izid volitev.

Dosedaj je izvoljenih 67 poslancev. Ustavljene so volitve v štirih okrajih. Voliti mora še 18 okrajev. Izmed dosedaj izvoljenih poslancev jih ima **stranka prava 20, vladnovec 26, koalicijska 19, kmečka stranka 5, nezavi ni klub 1, srbski radikalci 1**. Stranka prava dosedaj ni izgubila nobenega mandata, če pa pridobi od koalicijske Gospić in Černo, od nezavisnega klub pa Požego. Poleg v soboto objavljenih poslancev so še izvoljeni sledeči

pravaši:

Novi Marof: dr. Aleksander Horvat, Gospić: dr. Ivan Ružić. Senj: Drago Vlahovič. Klanjec: dr. Vjekoslav Homotarič. Biskupec: Tomac Juraj. Križ: dr. Ivo Frank. Sv. Ivan—Zabno: dr. Franc Milobar. Črna: Mihaljković Marijan;

koalicijskaši

so bili izvoljeni v soboto sledeči: Mitrovića: dr. Dušan Popović. Osijek II.: dr. Rihard Kraus. Stubica: dr. Marko Novosel. Daj: Sandor Popović. Pakrac: dr. M. Marković,

mažarona

sta bila v soboto izvoljena samo dva in sicer: Vuka: Pišta Barlovič in Novska: Oršanič,

kmečka stranka

ima dosedaj sledeče poslance:

Dugo-celo: Predavec, Hecogovac: A. Jemrič, liberalni kandidat urednik »Pokreta« Wilder je v ožji volitvi proti

Jemriču propadel), **Cazma:** Vinko Lovreko, **Novigrad:** Tomo Jalžabetič, **Bošnjaci:** Babogredac.

Srbski radikalec je izvoljen v **Ioku:** dr. Sv. Novak in od nezavisnega kluba je izvoljen v **Osjeku I.:** dr. Ante Pin'erovič.

Ban torej nima večine. **Danes voli še 16 okrajev.** Toda že sedaj lahko rečemo, da bo prišla zedinjena stran a prava vsaj toliko močna, če ne še močnejša v sabor kot preje. (O današnjem izidu poročamo med telefonskimi vestmi.)

Občinski svet ljubljanski.

IZVOLIŠEV ŽUPANA.

Ljubljana, 18. dec.

Danes se je zbral novoizvoljeni občinski svet ljubljanski k svoji prvi seji, za katero je bil določen dnevni red z edino točko izvolitve župana. Seja se je začela, nekaj po 10. uri dopoldne in je bila še pred pol 11. uro končana. Obč. svetovalci so bili razun gg. I. Kregarja in I. Štefeta polnoštevilno zbrani. Obč. svetovalci narodno-napredne stranke, Nemci in zastopniki soc. demokracije so prišli v salonu. Kar se tiče sedežev, se v posvetovalni dvorani v polkrogu nahajajo štiri vrste klopi; 23 sedežev na desnici je zavzela narodno-napredna stranka, ki ima ravno 23 mandatov, desnico so zasedle ostale stranke in sicer klub S. L. S. eno celo vrsto klopi, ki meji na desnico in dva sedeža na skrajni levici pred Nemci, Nemci ostalih sedem sedežev skrajne leve, v zadnji klopi pa sedi zastopnik soc. demokracije stranke. Galerija je bila popolnoma zasedena in je bil nameščen tudi en fotograf. Sedeže na galeriji so zavzemale večinoma dame. Seja sama se je vršila popolnoma mirno in se ni govorilo več kakor, kar je bilo v formalnem oziru nujno potrebno; razpoloženje istotako mirno, izjave se niso podale nobene. Tudi na galeriji se je vedlo vse dostojno.

Seja se je vršila takole:

Od vlade je navzoč g. vladni svetnik Kremenšek, za zapisničarja fungira g. mag. tajnik Janko pl. Bleiweis. Župansko mesto zavzame najstarejši občinski svetovalec, g. Bonač od narodno-napredne stranke.

G. Bonač otvori sejo:

»Pozdravljam častite gospode obč. svetovalce in otvarjam sejo ter konstatujem, da je od 45 gospodov občinskih svetovalcev 43 navzočih. Gospoda obč. svetovalca I. Kregar in I. Štefe sta po § 17 občinskega reda zadržana in s tem opravičena. Seja je sklepčna in imenujem za overovatelja zapisnika gospoda obč. svetovalca Kneza in dr. Detela.

Pozdravljam vladnega zastopnika, gospoda vladnega svetnika Kremenška.

Edina točka današnjega dnevnega reda je volitev župana. Prosim gospoda tajnika pl. Bleiweisa, da prebere § 55 in § 56 občinskega reda.

Tajnik pl. Bleiweis prebere § 55 in § 56 obč. volivnega reda. Prvi se nanaša na volitev župana, drugi na pogoje veljavnosti županove izvolitve.

G. Bonač nadaljuje:

»Izjave strank so dovoljene le k izvolitvi župana, sicer pa se ne sme vršiti nobena druga debata. Prehajam k volitvi. Za skrutinatorja imenujem gosp. dr. Trillerja in dr. Zajca.

Nato se vrši volivni akt, ki je hitro končan.

Dr. Triller javi izid volitve:

»Za izvolitev župana je potrebna nadpolovična večina glasov, to je 23. Dobili so gg.:

Dr. Ivan Tavčar, 23 glasov. (Zivahni živio-klici in ploskanje pri svetovalcih narodno-napredne stranke in enem delu galerije.)

Dr. Detela: 12 glasov.

Dr. Ambroschitz: 7 glasov.

1 glasovnica je bila prazna.

G. Bonač:

»Konstatujem, da je za župana izvoljen dr. Ivan Tavčar. (Ponovno ploskanje pri svetovalcih narodno-napredne stranke in enem delu galerije.) Vprašam g. dr. Tavčarja, ako izvolitev sprejme?«

Dr. Tavčar:

»Slavni mestni svet! Zahvaljujem se svojim somišljenikom za zaupanje, ki so mi ga izkazali, in izjavljam, da izvolitev sprejem, ako dobim Najvišje potrjenje.« (Odobranje pri občinskih svetovalcih narodno-napredne stranke.)

G. Bonač:

»G. vladnega zastopnika prosim, da blagovolji izposlovati Najvišje potrjenje. Seja je zaključena.«

Občinski svetovalci se razidejo.

Italijansko-turška vojska.

Laški poraz pri Bengaziju.

»Ikdam« in »Tanin« poročata, da so napadli Turki in Arabci od vseh strani Bengazi in zavzeli malone vse laške utrdbe. Lahki so bežali v Pirko. Streljanje laških oklopnih je pa prisililo Turke in Arabce, da so se morali umakniti. Turki in Arabci so zaplenili veliko municije in nekaj topov. Kdaj da se je bil ta boj, poročila ne navajajo.

Rim, 18. decembra. »Agenzia Stefani« poroča z ozirom na zgorajšnje poročilo »Ikdam« in »Tanina«, da je popolnoma napačno, ker od 10. t. m. nadalje ni bilo pri Bengaziju nobenega boja. Dne 10. t. m. so napadli Turki in Arabci Lahe, ki so pa odbili napad. Od takrat ni bilo pred Bengazijem nobenega hujšega boja.

Lahi obsajavali turško mošejo.

Z Dunaja se poroča po turških virih: V Jemenu niso Turki na morskem obrežju nikjer koncentrirali svojih vojakov. Kljub temu Lahii obstreljavajo obrežje, češ da koncentrirajo Turki vojake. Minuli petek so bombardirali Lahii severno Meheja neko mošejo med molitveno uro. Ubitih je bilo 9 in ranjenih veliko oseb.

Turki proti Črnogorcem.

Iz Soluna se poroča, da ker se Črnogorci neprestano oborožujejo, je sklenila tudi Turčija, da se pripravi. Iz Skadra se odpošlje proti črnogorski meji predvsem 5000 vojakov. Sosedni valiji so obveščeni, da naj pazijo na Črnogorce, ki so prišli preoblečeni v Makedonijo, da izvršujejo dinamične napade. V Skopljah so že aretirali dva črnogorska častnika.

Avstro-Ogrska in Nemčija glede na dardanelsko vprašanje.

»Frankfurter Zeitung« poroča iz Carigrada, da je izjavil avstrijski poslanik Pallavicini v četrtek turškemu zunanjemu ministru, da se zavzema Avstro-Ogrska za obstoječe pravno stanje glede na dardanelsko vprašanje, dokler se zadeva ne reši tako, da se varujejo koristi Turčije in ostalih velelasti. Enako izjavo je podal tudi nemški carigradski poslanik baron Marschall pl. Biberstein.

Brzobjavna poročila o laško-turški vojski.

Rim, 18. decembra. »Agenzia Stefani« poroča iz Tripolisa 16. t. m.: V Tripolisu, Tadžuanu in v Ain Zari se ni zgodilo nič novega. Danes zjutraj (16. t. m.) je poizvedoval en grenadirski bataljon z enim gorskim topom južno Ain Zare, 12 km daleč. Na sovražnika grenadirji niso zadeli, pač so pa našli veliko patron, razni vojni material, dva nabita šrapnela gorskih topov in nekaj mrtvih turških vojakov. Ain Zare se pridno utrjuje. V Tripolis je došel 15. t. m. iznajditelj brezžičnega brzobjavljenja Guglielmo Marconi, ki je takoj preizkusil novi vojni brzobjavni aparat z dobrim uspehom. Preizkusom sta prisostvovala tudi generala Caneva in Frugoni. Na oazi in v mestu še vedno zaslede veliko orožja in streliva.

Rim, 18. decembra. »Agenzia Stefani« poroča 16. t. m.: V Homsu je večeraj rekognosciral na levem krilu en bataljon planincev podpiran še z dvemi planiskimi totnijami proti zahodu. Vojaki so zadeli na hud odpor nekaterih oboroženih arabskih skupin. Arabci so se šele umaknili, ko so Lahii hudo streljali nanje. Sovražnik je izgubil veliko ljudi. Mi smo imeli 4 mrtve in 11 ranjenec.

Rim, 18. decembra. »Agenzia Stefani« poroča 16. t. m. iz Bengazija: Tu se ni zgodilo nič novega. Sovražnikove močne skupine stoje 15 do 20 km od naših postojank.

Občinske volitve.

Občinske volitve v Šmartnem pri Litiji.

Lep dan smo imeli 14. decembra — dan prelepe zmage. »Napredna kmečka stranka« — tako so se za enkrat dali krstiti ti naši liberalci — je poskusila še enkrat priboriti Šmartno pridevek »napredno« — toda kljub vsiljivi agitaciji, lažem in pijači jo je doletel poraz; na celi črti so bili »napredni« preglašovani z velikanskimi večinami in izgubili edinega svojega dosedanjega odbornika. Glavno bojišče so bile podobčine in prvi razred. V tem razredu so proti možu poštenjaku, našemu vsestransko delavnemu somišljeniku g. Drčarju vprizorili gonjo, kakršne bi se morali sramovati, če so še zmogni sramu. Toda vse ni nič pomagalo — napredna stranka je menda v Šmartnem za vedno dogospodarila in upati je, da bodo nasprotniki, ki še kaj mislijo, sprevideli nezmislil poizkusa vsiliti našim ljudem napredni li-

beralizem ter da bodo svoje moči bolje porabliali kot za brezuspešen boj proti ljudskemu prepričanju in proti S. L. S. Izid volitev: Podobčina Šmartno naših glasov 111, nasprotnih 37, podobčina Liberga naših 101, nasprotnih 20, podobčina Vintarjevec naših 64, nasprotnih 19. V prvem razredu so dobili naši od 91—136, v drugem od 182—224, v tretjem od 352—363 glasov. Nasprotni so dobili v prvem razredu od 32—38, v drugem od 40—43, v tretjem od 93 do 100. Volitev se je izvršila v lepem redu ob 1/4 11. uri zvečer je bilo končano vse volilno delo. Ljudstvo je pónosno in veselo tega dne, ki je pokazal moč in disciplino naše stranke.

— Iz Dvora pri Žužemberku. Naše občinske volitve, ki se vrše prihodnji četrtek, obetajo vroč boj. Sicer so bili pri nas že od nekdanj vroča tla pri vsakih volitvah, toda, kar se sedaj godi, presega že vse meje. Še predno je županstvo volitve razpisalo, so liberalci pridno agitirali in pobirali pooblastila, v kar so jim služila vsa, še tako umazana sredstva. Večni kandidat za županski stolec, gostilničar Klinc, pa njegov zvesti in hvaležni sluga, znani neizogibni Štipko Jelenec, generala liberalne vojske, sta kot izkušena bojovníka na vseh straneh iskala si zaveznikov in pomočnikov, zlasti pri pobiranju pooblastil, kar se jim je deloma tudi posrečilo. V Žužemberku sta mu najzvestejše služila občinski sluga, pa bivši član krškega Orla in sedanji deželni dacar v Trzinu, znani Gros, ki je bil našim ljudem toliko bolj nevaren, ker je še pri zadnjih državnoborskih volitvah kar norel proti Puclju. Ravno isti Klinc ga je bil vrgel skozi vrata, ko je neslanaril pri njem s svojo piščalko, s katero je Puclja preganjal, v zahvalo za to pa mu sedaj ni dal le svojega pooblastila, ampak se je ustil, da je še 7 drugih za Klinca nabral; pa je menda samo en par naših mož premotil, ker so ga drugi še pravočasno spoznali in ga zapodili. S takimi in podobnimi »značajci« se je liberalcem res posrečilo pripraviti si za volitve kolikor mogoče ugodna tla in zmagovito je stavlil Klinc za celo vedro vina, da bodo liberalci zmagali. A ko so se začele dostavljati izkaznice z glasovnicami ter je tudi naša stranka stopila odločno v boj, tedaj so liberalci kar zbesneli, zlasti, ko so začeli mnogi na pojasnilo z naše strani preklicavati liberalcem dana pooblastila. Generala sta se čutila preslaba in takoj je Jelenec pisal po svojega sina vseučilišnika za pomoč. Ta je prišel in vspeh se je kmalu pokazal. **Zgodilo se je nekaj nezaslišanega!** 14. t. m. na vse zgodaj so prišli Jelenčev sin, Klinc in še nek drug liberalac z Dvora k županstvu in zahtevali celo množino izkaznic in glasovnic od volilcev, stanujočih izven občine. Ker župana ni bilo doma, jim je rekla njegova žena, da so se ravno prejšnji večer vse izkaznice za vnanje volilce odposlale na dotične občine. In sedaj derejo vsi trije na tukajšnji poštni urad dasi še ni bilo uradne ure ter burno zahtevajo od poštarice prejšnji dan oddana **uradna pisma županstva, da jih odpro in izkaznice ven pobero.** Ker je uradnica zahtevala pooblastilo od županstva, so začeli lagati, da je eden izmed njih itak županov namestnik in bo torej imela veliko sitnosti, ako pisma odpošlje ter jo sploh tako strahovali, da je od zbeganosti in strahu jokala. K sreči je prišel v tem voznik pošte, ki je pojasnil, da dotični ni nikak županov namestnik, na kar je poštarica vse tri odločno zavrnila in pisma odposlala. Če si liberalci celo kaj takega predrznejo, si lahko mislimo kaj imamo od njih v teh dnevih še pričakovati. Pa se jih vkljub temu ne bojimo! Čim grše postopajo, tem bolj raste tudi našem možem pogum in tem bolj navdušeno bomo vsi do zadnjega korakali v četrtek na volišče ter — zmagali.

— Črnuče. Včeraj je bil na Črnučah javen shod Slovenske Ljudske Stranke. Govorila sta gg. urednika Moškerc in Krhne. Prvi nam je naslikal temeljito soc. demokratično stranko, ki je v prvi vrsti besno protiverska; drugi je na kratko opisal delovanje S. L. S. na kulturnem in gospodarskem polju. Mnogobrojno zbrani so navdušeno ploskali izvajanjem govornikov, in se veselo razšli z živio-klici na S. L. S. Na Črnučah se dani. Še večkrat take shode!

— Na Črnučah še sedaj niso razpisali občinskih volitev. Ali bodo Črnuče res vedno in povsod zadnje? Kaj pravite na to, gospod župan Cerar? Lepa je občina slovenska, svobodna, brez je-robstva. Taka hoče biti črnuška. Zive-la! Učitelj je gospod v šoli, kmet pa ho-če biti gospod svoje občine. Ali mu mo-remo zameriti? Saj le on plača občins-ke davke in naklade. Zato bodi kmet v svoji hiši svoj gospodar! Naprej za kmečko pravdo! Proč s srednjeveškim

gospodarstvom privilegirancev! To ne spada v našo dobo!

Dnevne novice.

+ Sentimentalnožalobno overturo je zapel v soboto »Slovenski Narod« ljubljanskemu občinskemu svetu, ki se je danes konstituiral. To ni bojaželjni, vedno sveži gospod dr. Triller, ampak mila Jerica, katero očitvidno obhaja strah pred tistim glasom večine, s katerim razpolaga v občinskem svetu liberalna stranka. Če se »Narod« spričo tega res jako malo razveseljivega dejstva tolaži s tem, da sta Kregar in Štefe vsled preiskave zadržana svoj mandat izvrševati, je to sicer razumljivo, toda ne bo liberalni stranki njenega položaja v občinskem svetu prav nič olajšalo, kar bo bližnja prihodnost pokazala. »Narod« se vprašuje, čemu je bila mestna avtonomija 15 mesecev sistirana, in se kljub vsemu, kar se je glede te stvari že javno pribilo, ne more vzdržati, da ne bi ponavljal laži, da je tega kriva naša stranka. Konstatujemo enkrat za vselej, da si liberalni poslanci v deželnem zboru, torej na najbolj kompetentnem mestu, niso upali naši stranki tega očitati, nasprotno, dr. Tavčar je v deželnem zboru zadosti razumljivo izjavil (pa tudi v »Narodu« samem), da je bila suspenzije mestne avtonomije kriva nepremišljenost bivšega občinskega sveta samega. No, pa »Narodu« je laž neobhodno potrebna, ker spada k naturi tega lista, in zato zadosti o tem. »Narod« končno vzdihuje: »Narodno-napredna stranka bo slej kot prej delovala ne oziraje se na desno ali levo za blagor, dobrobit in napredek bele naše Ljubljane in njenega prebivalstva. Ako bo v tem oziru naša sodelavce med klerikalci (na-dejamo se, a ne pričakujemo nič) — dobro; ako ne, bodo o klerikalcih sodili — volivci!« — Glej no, kako je to ponižno! Da bo liberalna stranka za blagor Ljubljane delala, to ljubljanci od nje zahtevajo, samo delovanje bivšega liberalnega zastopstva na magistratu si častiti gospodje svetovalci narodno-napredne stranke ne bodo smeli za zgled vzeti, kakor bi se dalo iz »Naroda« posneti. Kar se pa naše stranke tiče, se volivcev prav nič ne boji, ker bo delala popolnoma v sporazumu z njimi. Naš klub bo delal za blagor Ljubljane, nikakor pa ne za blagor narodno-napredne stranke. To stoji pribito in gospodje liberalci bodo že vedeli, kaj to pomeni. Kaj se bo za blagor Ljubljane naredilo, to je pa stvar, ki je v rokah večine, ki bo za delovanje občinskega sveta v najpolnejši meri odgovorna. Zato naj »Narod« ne povprašuje nas, kaj mislimo, ampak svoje liberalne somišljenike v občinskem svetu. Kajti od njihovega vedenja napram opoziciji in interesom vsega ljubljanskega prebivalstva bo odvisno to, kar bi »Narod« tako rad izvedel.

+ Dr. Krek priobčuje v »Reichsposti« 17. t. m. uvodni članek, v katerem razlaga svoj zakonski načrt glede kartelov, ki ga je pododsek za kartelstvo v desetih sejah temeljito pretresal. Dr. Krek končuje članek tako-le: »Iz povedanega je razvidno, da se je pododsek pošteno potrudil, da to silno težko vprašanje kolikormogoče razjasni. Drugo vprašanje pa je, ali je sedanji parlament zmožen tako postavbo uveljaviti.«

+ Izredne gospodarske zasluge Ivana Francoviča Hribarja. Sobotni »Narod« je priobčil sledečo važno vest: »Društvo »Russkoje zerno« poslalo je ravnatelju Ivanu Hribarju jako dragoceno masivno srebrno vazo staroruskega dela. Tej pošiljki pridejalo je društvo dopis, ki v dobesednem prevodu slove tako-le: »Blagorodni gospod Ivan Francovič! Odbor društva »Russkoje zerno«, ceneč Vašo neutrudljivo in nesebično skrb za ruske kmetijske mladeniče, ki jih je društvo pošiljalo na Slovensko, obrnil se je do vlade, naj bi oficijelno priznala Vaše zasluge. Dasi sta gospoda ministra zemljedelstva in zunanjih del jako sočuvstveno sprejela ta predlog, vendar ni se mogel izvršiti vsled tega, ker cesarska avstro-ogrška vlada ni privolila, da bi se Vas odlikovalo z ruskim redom. Skrajno ozlovoljeni vsled takega stanja stvari, prosijo Vas člani društva »Russkoje zerno« biti prepričani o njihovem sočuvstvu in hvaležnosti. — Neutrudljiva in nesebična skrb Ivana Francoviča Hribarja za ruske kmetijske mladeniče pa je obstojala v tem, da se ni zanje veliko brigal. Enim (menda na Vrhniki) se je tako slabo godilo, da so reveži, ki jih niso učili gospodarstva, ampak so ravnali z njimi kakor z nebodijhtreba, iskali drugod službe in so morale potem usmiljene osebe zanje prositi, da bi jih kam spravili, druge pa je poslal Ivan Francovič Hribar nekemu posestniku na Dolenjsko, ki je vse svoje premoženje zakvartal in zapil in kojega posestvo je kmalu prišlo na boben. Koliko gospodarstva so se mogli ruski kmečki mladeniči pri takih gospodarjih naučiti, je jasno. Ivan Francovič Hribar zato tisto masivno srebrno vazo »Russkega zerna« lahko čisto mirno postavi med svoje ostale zasluge. Avstrijska vlada pa res kruto ravna, da ne pusti Ivanu Fran-

coviču nositi ruskega reda za gospodarske zasluge. Morebiti pa so na Dunaju izvedeli, koliko gospodarstva so se ruski mladenci s pomočjo Ivana Francoviča pri nas naučili in o tem v Peterburg sporočili. Zato je mogoče in verjetno, da se ruska vlada sama ni mogla odločiti za to, da podeli Ivanu Francoviču red, za katerega je posredovalo zanj »Russko zerno«. In to bi bilo za našega velezaslužnega Ivana Francoviča jako žalostno.

— **Proporčni volilni sistem** za Dunaj je predložil zdaj za krščanskim socialcem tudi socialno demokratski poslanec Schuhmeier. Volilni način je posnet večidel naravnost dobesedno po ljubljanskem. Le da predlagajo socialni demokrati kontrolne marke in volilno celico v volivnem lokalni, da je volilna svoboda kolikor mogoče zavarovana. Tudi ne predlagajo pluralitete, sicer so pa ljubljanski občinski volilni red skoraj popolnoma posneli.

— **† Fran Ser. Leban**, c. kr. vpokojeni sodni oficijal, je 14. t. m. v Gorici nagloma umrl. Pokojni je bil rodom iz Kanala, brat šolskega ravnatelja Antona Lebana v Komnu in učitelja-pisatelja Janka Lebana na Bukovici. Izvršivši pet latinskih šol v Gorici je Fran Leban služil vsega skupaj štiri leta pri vojaki kot kadet in nekaj časa tudi kot pisar v brigadni pisarni. Prišedši od vojakov je posloval kot diurnist in kasneje kot vodja zemljiških knjig pri c. kr. sodišču v Sežani. Napravil je bil gruntovniški izpit s pravim uspehom v slovenskem, nemškem in laškem jeziku. V Sežani je bil vseobče priljubljen in je zabaval občinstvo kot dober pevec, posebno pa kot diletant na deskah, ki pomenijo svet. Zapustivši Sežano je služboval kot c. kr. sodni oficijal v Trstu. Kot vpokojenec se je preselil v Gorico. Fran Leban je bil še »fant«, ki je oktobra praznoval 60. letnico svojega življenja. Dasi še čvrst, je moral vendar slutiti bližajočo se mu smrt, zakaj živel je jako vzpodbudno in krščansko. V Gorici je hodil vsak dan k sv. maši in k večernicam in ljudje so govorili o njem: »Prav tako pobožno živi kakor njegov pokojni oče Valentin, ki je bil c. kr. vadniški učitelj v Gorici.« — Zato pa smemo upati, da je našel milost pred sodnim stolom Najvišjega. Fran Leban je bil blaga duša, ki se pa v političke homatije kar nič ni mešal. Have, anima pia!

— **Volitve v trgovsko in obrtno zbornico v Gorici** so razpisane. Volilni imeniki so razporejeni od 16. do 29. t. m. Slovenci v boj!

— **Umrl je 17. t. m. v Idriji veleposestnik g. Ivan Gruden** v 52. letu starosti. Naj v miru počiva!

— **Požari ob Kolpi**. Iz Adlešič 16. decembra: Danes, v soboto zjutraj je zopet gorelo na Hrvaškem in sicer ob 4. uri v vasi Mošanci ob Kolpi v lipniški župniji. Koliko je zgorelo in kako je nastal ogenj dozdej še ni znano.

— **Novo tiskovno društvo** se je ustanovilo v Kranju. Namen društva je, da deluje potom tiska po načelih katoliške vere za kulturno povzdigo slovenskega ljudstva zlasti na Gorenjskem.

— **Umrl je v nedeljo, dne 17. t. m., popoldne na Brezji znani gostilničar Anton Gabrijelčič**, pristaš S. L. S., predsednik odseka Orlov, odborščak Kat. slov. izobraževalnega društva, v 31. letu starosti. Pogreb bo jutri ob 10. uri dopoldne. Svetila mu večna luč!

— **Iz deželne odbora**. Za sekundarija v deželni bolnici je imenovan dr. Leop. Ješe, za substituta v deželni blaznici dr. Fr. Virant.

— **Imenovanje**. Nadvojvoda Franc Ferdinand kot protektor c. kr. centralne komisije za umetniške in zgodovinske spomenike je imenoval dr. J. Mantuanija članom spomeniškega sveta c. kr. centralne komisije.

— **Poročilo iz Istre**. Iz Kringe v Istri se nam poroča: Te dni je dobila gora Učka belo odejo — sneg; enako gore v Čičariji. V Spodnji Istri pa imamo tako tople vreme, da še ne kurimo peči, živina je vsak dan na paši. Vsled slabe letine se že oglašajo glad. — Čehi, Poljaki in Nemci zahtevajo od vlade milijone za nepotrebne naprave, a na jugu države pa ni kaj jesti. Ako drži kaj država do juga, naj nam preskrbi kruha. Mi ne zahtevamo milijonov, nego samo neobhodno potrebno, da si ohranimo življenje. Po jugu je Avstrija združena z morjem in je trgovska, naj torej ne pozabi svojih narodov na jugu, ki jo prosijo edino kruha!

— **Grozilna pisma**. V Kranju in okolici je dobilo zadnje dni več oseb grozilna pisma, v katerih se zahteva denar. Uvedena preiskava anonimnih piscev doslej ni še izsledila.

— **V konkurzu** je tržaška modna tvrdka Pietro Davolato. Pasiva 450.000 kron.

— **Prijet vlomilec**. V soboto, dne 16. decembra dopoldne je skušal nek tujec vlomiti v cerkveno pušico v Dobu. Ravno v pravem času je prišel v cerkev tukajšnji cerkovnik Fr. Cerar. S po-

močjo drugih ljudi se mu je posrečilo moža prijeti in izročiti poklicanim orožnikom. Sodi se, da je mož že na več krajih poskušal svojo srečo. Sedaj je zaenkrat na varnem v brdskih zaporih.

— **Ljudsko šolstvo**. Okrajni šolski svet v Kočevju je imenoval dosedanje suplentinjo v Velikih Laščah Terezijo Podboj za provizorično učiteljico na ljudski šoli v Loškem potoku. — Okrajni šolski svet v Radoljici je imenoval bivšo suplentinjo v Breznici Julijano Rotar za suplentinjo na ljudski šoli v Ratečah pri Beli peči.

— **Nečuvna surovost**. Iz Škocijana pri Mokronogu pišejo: V četrtek, 7. t. m., je gorelo pri Marjetici v Zloganjih gori. Prihitelo je tja nekaj liberalcev, ki pa so se, namesto da bi gasili, rogali, čes: »Čukarija gori«, ker hiša drži s S. L. S. in ker je edini fant, ki je doma, pri Orlih. Tako so se obnašali celo v obleki požarne brambe. Nek brambovec je slonel ob drevesu in rekel: »Čuki naj pomagajo«, in se ves čas ni gnil, da bi gasil, kakor je to dolžnost požarne brambe. Ubogi družini je zgorela hiša, 25 veder vina in obleka. Tako strašno zlobno je sovraštvo naših liberalcev, da so, ko sta mati in sin rešila iz ognja nekaj obleke in orlovsko uniformo, vrgli orlovsko čepico v ogenj, rekši: »Za čuka je prav, da zgori.« Tudi so iztrgali iz stene orlovsko podobno in jo vrgli v ogenj. In po takih delih naj še kdo liberalce zagovarja! — Tu naj dr. Tavčar pridiguje o političnem bojkotu. Proti takim izrodkom je treba nastopati s skrajnimi sredstvi.

— **Vprašanje izboljšanja železničarjem**. Koalirane narodne zveze železničarjev so se v soboto posvetovali po svojih zastopnikih s poročevalci odseka državnih uslužbencev, nakar so se posvetovali o stališču, ki naj se zavzame glede na gornjo železniškega ministra v posl. zbornici. Vsi udeleženci so bili nezadovoljni z izjavo vlade. Osobito so grajali, ker minister ni izjavil, kako da reši difference med sklepom odseka in vladnim izjavam. Voditelji pričakujejo, da izposlujejo poslanci, da se soglasen sklep zbornice tudi izvede. O pasivnem odporu se niso razgovarjali.

— **Umrla je** v ženski bolnici v Gorici gospa Alojzija Primožič, soproga optika. Zapušča soproga in pet otročičev.

— **Kolera v Istri**. Na kolero je umrl v Izoli v Istri ribič Sebastijan Bolegno.

— **»D uštvu vr narjev in prijateljev vrllov«** začne po novem letu izdajati »List za vrtnarstvo in rejo malih živali«. Da se more list čim boljše sestaviti, se vabijo vsi Slovenci in Slovenke, kateri imajo strokovne izkušnje in dobre ideje, da nam upošlejo pripravnega gradiva. Za sotrudičke prve številke so razpisane nagrade: ena za 50 K, dve po 10 K in šest po 5 K. Vsa pojanila daje društvena centrala v Kranju.

— **Medved v Jelovici**. »Gorenjec« poroča, da se je v gozdovih med Podblico in Dražgošami pokazal medved. Lovci so ga šli iskat in so ga blizu Dražgoš zapazili. Bili so pa tako korajžni, da niso streljali. Medved jo je odkuril. Odkod se je mrcina neki priklatil?

— **Božič in novo leto** sta pred durmi in tisočero razglednic se bode razpošiljalo v svet. Zavedni Slovenci! Rodoljubne Slovenke! »Slovenska Straža« — zaščitnica vseh obmejnih Slovencev se obrača do Vas s prošnjo, kateri lahko vsakdo izmed Vas ustreže. **Nikdo naj ne pozabi pri nakupu razglednic na to, da je »Slovenska Straža« založila res umetniške razglednice za Božič in novo leto.** Z nakupom teh razglednic bodele razveselili naslovnik, razveselili bodele pa tudi »Slovensko Stražo«, ker ji je iz te prodaje zasiguran lep dohodek, s katerim bode usposobljena vršiti svojo vzvišeno obrambno nalogo v prosep celokupnega Slovenstva.

— **Kdo ve?** Pred petimi tedni je odšel z doma iz Šmarce pri Kamniku zakonski mož Božidar Prodanovič (pristojen v okraj Pakrac, občina Obuč). Pustil je doma ženo in otroke. Ženi je rekel, da gre iskat dela. Staršem svojo ženo je pripovedoval, da sta mu umrla mati in brat ter mora vsled tega oditi k pogrebu. Predno je odšel z doma je bil z ženo v cirkusu. Med odmorom se je pri ženi opravičil, da gre za trenutek ven, a se ni več povrnil nazaj. Žena ga je šla iskat toda našla ga ni nikjer. Preje se je tudi dogovarjal z nekim kovačem, da gresta skupno v neko kovačnico. Prodanovič je prišel pač domov v Pakrac, in je odtam pisal svoji ženi. Ostal pa je v rojstnem kraju samo štiri dni in od tedaj ni o njem nobene sledi. Božidar Prodanovič je bil mož velike postave, star 32 let, podolgate glave ter je nosil majhne brke. Imel je pri sebi srebrno uro in verižico, črno obleko, rjav

klobuk, dve suknji. Po poklicu je kovač, strojnik. Ako bi kdo o njem kaj vedel, naj to javi okrajnemu glavarstvu v Kamniku.

BARON GAUTSCH ODLOŽIL DELEGACIJSKI MANDAT.

Dunaj. Bivši ministrski predsednik baron Gautsch je odložil svoj delegacijski mandat. Gautsch je precej bolan, zato se je odpovedal mandatu.

REVOLUCIJA NA KITAJSKEM.

Kljub premirju med vstasi in cesarskimi vojaškimi četami se na obeh straneh pridno oborožujejo. V Šangaju in v Nankinu se koncentrirajo revolucionarji, ki se pripravljajo, da napadejo na kopnem in na morju glavno mesto Pekin, da zasedejo sedež dinastije in vlade, če se ne sklepe mir. Ta načrt je naperjen v prvi vrsti proti generalu Čansunu, ki se je s 3000 vojakih umaknil iz Nankina proti severu. Med vstasi samimi ne vlada slova. Mlajši revolucionarji, osobito dijaki, so prepričani republikani, medtem ko se zavzemajo konservativnejši in premožni vstasi za kompromis v monarhističnem smislu. Pri mirovnih konferencah v Šangaju se bo zahtevalo: Sedanji cesar ostane, a poročiti mora Kitajko. Vse pokojnine Mandžuancev se odpravijo, izvzeti so zgolj člani vladarske rodbine. Vsem provincam se dovoli avtonomija. Narodni kongres nadzira državne izdatke. V Hankovu nameravajo mlade Kitajke ustanoviti ženski vojaški zbor.

Štajerske novice.

— **Spominjajte se Božičnice slovenskim otrokom ob slovenski meji na štajerskem!** Izpolnite takoj »Straži« priložene položnice »Slovenske Straže«. Nabirajte med znanci!

— **Zopet lepa slovenska zmaga v marborski okolici**. Pri občinskih volitvah v občini Zerkovce pri Mariboru, ki so se pred kratkim vršile, so dobili večino zavedni slovenski možje, dočim so dosedaj neomejeno vladali Štajercijanci.

— **Slov. Bistrica**. Opekarna Lenderjeva je prešla v last R. K. Ježekove tovarne. Nemci jadikujejo, ker so izgubili s tem svojo posest.

— **Porotne obravnave v Maiboru**. V četrtek je sedel na zatožni klopi 20-letni hlapce Ignacij Farkaš iz Hvalec, okraj Ljutomer, tožen uboja. Ranil je nekega Alojzija Hojsa tako nevarno, da je isti radi zadobljenih ran izkrmavel. Obsojen je bil na štiri leta težke ječe. — V petek je bila pred poroto 39 letna Julijana Kmetič iz Razvanja, ker je z arzenikom zastupila svojega moža. Bila je obsojena na smrt na vešalih.

— **Nemec o »kulturi« ce'jskih Nemcev**. Kakor smo že poročali, je odpovedal zaradi vednih pasivnih predstav ravnatelj dr. Schlismann svoje delovanje pri celjskem gledališču. Nastal je vsled tega med ravnateljem in celjsko nemško kliko, ki vlada na našem magistratu, oster spor. Graški listi so prinesli oster napad na ravnatelja Schlismanna Branda, na katerega sedaj ta odgovarja. Z zgočo ironije se zdaj ta norčuje iz kulturne misije celjskih Nemcev, ki so pravi protitip nekulturnosti, ki hočejo uničiti vsakega, ki se jim ne klanja. Zlasti župan Jabornegg se nam kaže tukaj v prav čudni luči.

— **Požar**. V petek popoldne je izbruhnil požar pri kočarju Obrezi v Smartnem v Rožni dolini. V koči si je stari Obreza pripravil kosilo in je kuril na ognjišču. Potegnil je močan veter, in iskre je neslo v slammato streho, ki je bila takoj v plamenu. Na lice mesta je prišla celjska požarna bramba, ki pa vsled pomanjkanja vode ni mogla veliko gasiti. Ogenj se je vsled vetra hitro razširil na sosednja poslopja, večinoma krita s slamo. Zgorelo je štiri posestnikom vse. Komaj so se rešili živino in nekaj hišnega orodja. Vsled precej močnega vetra je bila nevarnost, da bi zgorela cela vas. Škoda je občutna in le deloma krita z zavarovalnino.

— **Spoštuj mater**. Iz Trbovelj nam poročajo: Prevžitkarjev sin Rudolf Rautnik se je nekaj prepirl s svojo materjo. Ker je bil vedno nasilnejši, mu je mati vrgla popra v oči. Sin je vsled jeze in bolečine zagrabil poleno in začel pretepati mater po glavi in po rokah. Mati je nevarno ranjena in se je komaj rešila k sosedom! Sina so naznanili orožnikom.

— **Pri podiranju dreves našel smrt**. Te dni sta bila v gozdu posestnika Martina Bergleza v št. Florjanu pri Gornjem gradu delavca Gustav Pustoslemšek in Martin Puhovnik podirala drevesa. Ko je neko nasekano drevo padalo, je skočil Pustoslemšek na stran. Pri tem se je spodtaknil ob svojo se-

kiro in si presekal žilo na nogi ter se zgrudil. Ko je drevo padlo, se je Puhovnik ozrl po svojem tovarišu. Videl je, da mu teče iz škornja kri in mu hotel priti na pomoč. Pa bilo je prepozno, ker je Pustoslemšek že umrl na izkrmavljenju.

— **Smrtna kosa**. Umrla je v Celju gospa Friderika Cilenšek, soproga vpokojenega prof. g. Cilenška. Blagi pokojnici prijazen spomin!

— **Dobne novice**. Požar. V Slov. Bistrici je zgorelo poslopje Vincenca Matula v Poljski ulici št. 158. Sumi se, da so zažgali otroci. — Iz Spitaliča. Tukaj so se na neki gostiji stegli fantje. Eden od fantov je bil z revolverjem obstreljen. — Kletarski tečaj priredi štajerski deželni odbor v času od 8. do 13. januarja 1912 na deželni vinogradniški šoli v Silberbergu. — Premena posesti. Graščino »Novocelje«, dozdajno last starega grofa Salma-Reifferscheidta so kupili usmiljeni bratje v Gradcu. — Napaden in pretepen. V eni zadnjih noči se je vračal posestnikov sin Ivan Slander v št. Rupertu pri Braslovcah Comov. Na cesti proti št. Pavlu sta ga napadla posestnik Mihael Zolnir in kočarjev sin Filip Uratnik ter ga zelo pretepla in ga ranila.

— **Koprivnik**. Martin Hlebič, 72letni krojač v Koprivniku, je pil v nedeljo v krčmi Jožefa Korena istotam. Pridružil se mu je kovač Henrik Germ, ki ga je pričel zmerjati in ga povrh še s tako silo vrgel na tla, da je revež obležal in zadobil težke poškodbe.

— **Ljubeznjiv mož**. Zakonska J. in Terezija Matek v Retju pri Trbovljah sta živela v vednih preprih vsled tega, ker je Terezija Matek precej zapravljivo gospodarila. Pri enem teh prepirov sta se tudi stela in soproga Janez Matek je ženo tako obdelal, da je težko ranjena obležala v krvi. Sodišče v Celju ga je obsodilo na pet mesecev poostrene ječe.

— **Obešil se je** v Konjicah v zaporu posestnik Fran Iršič. Zapustil je neko pismo, v katerem navaja več oseb iz Takovega krivih različnih dejanj. Sebe smatra kot žrtev raznih nevošnjivcev.

Ljubljanske novice.

— **Ij Blagovolite takoj vsaj z malim darom izpolniti položnice** v korist Božičnicam ob slovenskih meji!

— **Ij Zabaven večer** v Ljudskem Domu. Katoliško društvo za delavke je priredilo sinoči zabaven večer. Tamburaški zbor, ki je gotovo po številu največji na Slovenskem, je zaigral dve koračnici in pa Bozzoti: Molitev. Tamburašinjam se vidi, da jih vodi spretna roka, ki hoče ustvariti dober in harmonično ubran tamburaški zbor, enotno igro in kolikor mogoče precizno izvajanje. Bozzotija skladba »Molitve« je efektan komad, a precej težak. Ženski zbor je pel tri pesmi; Premrlovo »Trojno gorje« na znane Jenkove besede; skladba je zložena v E molu in izraža zelo karakteristično bol za zapuščene pozabljenega človeka, ki je drugim za hlapca. Prva in tretja kitica je prav dobro uspela, druga kitica pa ni prišla do veljave. Skladba je zložena za moški zbor in moški glasovi bi brez dvoma tudi sredino pesmi naravno bolj izrazili, kakor jo morejo ženski glasovi. Pač pa sta zelo ugajali J. Gerbičevi skladbi iz zadnje zbirke Glasbene Matice: Pastirček in Na razhodu. Skladbi, posebno pa prva, pričati, da ima gospod Gerbič kljub svoji starosti še čilega, svežega duha. Tudi F. Ferjančičeva skladba: Slovo od doma (rojstna hiša, hiša mala), je pristrčno izrazita pesem, ki dobro interpretira razpoloženje človeka, ki se od doma poslavlja. Nazadnje so nam naše diletantinje igrale »Božjo dekle«, od dr. L. Lenarda. Pisatelj nam je naslikal v tem igrokazu žalostne posledice pijanosti na pijančevi družini. Igra je zelo spretno zasnovana in priporočljiva za naše podeželske odre. Posebno tretje in četrto dejanje sta zelo ugajali. Par značajeve je tako dobro zadeti, da bi bilo pisatelju svetovati, da bi se poskusil na dramatičnem polju. Na vsak način pa bi bilo treba par ulog, ki narede najbolj pretresljive momente v igri komične in neužitne, črtati. Igralo se je splošno dobro, videli smo na odru nekaj novih igralk, ki bodo za oder zelo porabljive. Obisk je bil zelo dober, med množestvilnimi gosti smo opazili načelnika ljubljanskega izvršilnega odbora S. L. S. dr. Vinko Gregoriča in dož. odbornika dr. Iv. Zajca.

— **Ij Enega samega državnega poslanca** imajo kranski liberalci, in to je žalostno. Pa še zaradi tega niso edini. »Narodovci« vpijejo: »Ravnihar, marš v vladni hlev!« — »Jutrovci« pa: »Marš ven! Mi nismo hlapci vlade!« Eni ga vlečejo za eno koraco, drugi za drugo. Če se jim posreči, da ga

pretrgajo, bodo imeli vsak svojega poslanca.

Ij Narodno-obrambno delo mladine. Liberalno narodno - obrambno društvo »Branibor«, ki so ga osnovali liberalni mladini, bi moralo imeti včeraj svoj občni zbor v Ljubljani, kot je bilo napovedano. Ker pa za to najmlajše jajce radikalnih mladinev ni med starini nobenega zanimanja in tudi med mladini nič več posebnega navdušenja in ker narodno-obrambno društvo »Branibor« nima mnogo uspehov pri svojem »narodno-obrambnem delu«, se včeraj občni zbor ni mogel vršiti zaradi nesklepnosti in so ga morali preložiti. Narodno-obrambno delo mladine mora biti res »ogromno«, ker nočejo čuti računov o tem delu. Zavedajo se namreč sami dobro, da tega »dela« ni.

Ij Preprečen roparski umor v Ljubljani. Poročali smo te dni, da si je kleparski pomočnik Karel Ecker preskrbel vojaško uniformo, hodil po Ljubljani ter izvršil v neki gostilni v Šelenburgovi ulici hudodelstvo javnega nasilja. Policija ga je prišla v nekem izkulu. Kakor se sedaj poroča, je to izredno nevaren človek. Dva dni je stanoval pri 65 let stari Šlibarjevi, ki stanuje v Bahovčevi hiši in ima nekaj podnajemnikov. Kot tak je bival dva dni v njenem stanovanju tudi Karel Ecker. Ko je napočil tretji dan, je Šlibarjeva imela po mestu nujne opravke ter se je navezgodaj pripravila na pot. Ecker je bil še v postelji. Šlibarjeva je stopila k njegovi postelji in mu glasno povedala, da gre od doma, da bo zaklenila stanovanje in da mu ključke položi na okno. Ecker se je delal kakor bi spal. Nato je žena odšla. Ko je prišla Šlibarjeva domov, našla je stanovanje odprto, pogrešila je v omari pelerino nekega drugega podnajemnika potnika, več perila in obleke. Okolu 11. ure zvečer, ko je Šlibarjeva že spala, začuje krkanje na okno. Preplašena je skočila iz postelje. Pred oknom je stal Ecker in zahteval, naj mu odpre. Dobrosrčna žena mu je odprla. Pred njo je stal Ecker — vojak. Ženica ga je začudeno gledala in dejala: »Kje pa ste bili, ker ste prišli nazaj v vojaški obleki? — Sedaj sem pa vojak,« je dejal Ecker in predrzno stopil v sobo. »Pa pojdite spat«, mu je nasvetovala žena. »Vi bodete pa šli po policijo!« je odgovoril nekako plašno Ecker. — »Kje pa imate ključ?« ga je izpraševala žena. »V vratih ga imate,« je bil »vojakov« odgovor. To ni tisti ključ, ki ste ga vi vzeli,« mu je rekla žena in pristavila: »Kje je pa pelerina?« V tem trenutku je skočil Ecker k ženi, zagrabil jo za vrat in jo hotel zadaviti. Prestrašena žena ni spravila glasu od sebe. Ko je Ecker ženico davil, sta oba omahnila, se zaletela v omaro ter je pri tem zažvenketala šipa za omaro. Ecker je v razburjenosti mislil, da je kdo prišel ženi na pomoč, svoji roki, ki sta kot klešči oklepali vrat uboge žene, je izpustil in žena je sedaj mogla zaklicati na pomoč. V tem trenutku je Ecker pobegnil in pri begu izgubil vojaško kapo. Ženica je klicala na pomoč, na kar so prihiteli sostanovanci, a Eckerju se je že posrečilo pobegniti. Če bi žvenketanje šipe napadalca ne preplašilo, tedaj bi bil skoraj gotovo izvršil umor in rop. Sedaj se je policiji posrečilo dobiti tega nevarnega človeka v roke in tako preprečiti nadaljna njegova nasilstva.

Ij Izredni občni zbor uradniškega konsumnega društva se je vršil preteklo soboto zvečer v restavraciji »Pri levu«. Sklican je bil z namenom, da se sklene in napove likvidacija tega društva. Udeležba je bila slaba. Navzočih je bilo okoli 40 članov. Predsednik uradniškega konsumnega društva gospod Wolf je poudarjal, da se je na zadnjem občnem zboru izreklo od več strani upanje, da bo vlada prispevala večji znesek za sanacijo uradniškega konsuma, a se je to upanje izkazalo kot prazno. Vlada je sicer dala 5000 K, s čemur se je pa le poplačalo najnujnejše dolgove, vse druge prošnje pa so bile odbite. Tajnik gospod Šemrov je poročal, da je društvo prosilo od ministrstva 10.000 K subvencije in 80.000 K brezobrestnega posojila. Dobilo se je pač kot že omenjeno 5000 K subvencije, a za brezobrestno posojilo je dospel od ministrstva odgovor, da se iz principielnih ozirov ne more dovoliti. V drugič so prosili posojila proti 2% obrestim, tudi brez uspeha. Končno so se obrnili s prošnjo na cesarjevo kabinetno pisarno, oddali prošnjo v roke dr. Ravnharja in o tem obvestili tudi ostale kranjske poslance. V teh prošnjah se je zlasti povdarjalo sedanjí slabi gospodarski položaj v Ljubljani, ki sta ga zlasti povzročila poloma Agro-Merkurja in Glavne posojilnice, kar je tudi slabo vplivalo na razmere uradništva v Ljubljani. K vsemu temu je prišlo še to, da je Zveza slovenskih zadrug odpovedala vsem svojim članicam dva-

krat po 20 odstotkov dolga in je tudi uradniškemu konsumnemu društvu odpovedala dolga 20.000 K. Po zadnjem občnem zboru meseca junija je izstopilo iz konsumnega društva 135 članov. O blagajniškem stanju je poročal gospod Pečar, knjigovodja Zveze slovenskih zadrug. Konsumno društvo ima 21.069 K 7 vin. deficita. Vrednost deležev (plačanih in neplačanih) znaša 20.800 K 36 vin., dolg na blagu 15.239 K 34 vin., dolg pri Zvezi slovenskih zadrug in drugod pa 85.383 K 7 vin. Vrednost blaga je cenjena na 62.303 K 33 v. Gospod predsednik je povdarjal, da je deficit večji kot vsi deleži. Ta deficit se pa bo povečal, ker je tudi sedanjí odbor ocenil vrednost blaga le po 10 odstotnem odbitku od prodajalne cene; ne pa od nakupne, da pa zato, ker je tako cenjeno blago prevzel že od prejšnjega odbora. Članov uradniškega konsumnega društva je 429 z 502 deleži. Med temi člani pa je nekaj umrlih, nekaj insolventnih, skupaj okoli 50. K vsakemu deležu (po 40 K) bi bilo v slučaju likvidacije doplačati najmanj 30 kron. Ker je treba za sklepanje likvidacije 3 petine navzočih članov, to je 190, kolikor pa jih v Ljubljani ne bo nikdar mogoče sklicati skupaj, predlaga predsednik, da se tozadevno primerno preosnujejo pravila. Glede izpremembe pravil je stavil predlog tudi nadsvetnik Višnikar, nakar sta se sprejela tudi njegova predloga, da se poročila načelstva vzame odobruje na znanje in se mu izreka zahvala za trud ter da se naj dne 27. t. m. skliče nov občni zbor, na katerem naj se sklepa o likvidaciji. Pri slučajnostih je primerjal gospod predsednik druga uradniška in delavska konsumna društva z ljubljanskim uradniškim konsumnim društvom. Povdarjal je, da je neuspehov konsuma krivo uradništvo samo, ker raje kupuje dražje blago drugod kot pa enako ceneje v konsumu. Zalostnemu napredku društva tudi niso krivi toliko zadnja leta, kakor pa že od nekdaj slaba podlaga. Že leta 1899. je predlagal tedanjí predsednik, naj društvo likvidira in sta bila enaka predloga stavljeni tudi pozneje l. 1900. in 1904. Velika napaka je bila tudi ta, da je imel konsum pri svojih združniških veliko več izposojenega kot pa je imel prometnega kapitala. Napaka je bila tudi ta, da je konsum delal s prevelikim upravnim aparatom. Konečno je govoril tudi profesor Reiser, ki je povdarjal, da je ves razvoj uradniškega konsumnega društva zadnjih let najžalostnejša slika ljubljanskega uradništva, čemur je krivo pomanjkanje čuta organizacije in kar kaže tudi slaba udeležba občnega zbora samega. Nato se je občni zbor zaključil.

Ij Likvidacija surovinske zadruge združenih čevljarjev. Zadruga »Združenih čevljarjev« je na svojem občnem zboru sklenila likvidacijo. Zadruga je bila nekaj časa član »Zadružne zveze«, a je potem pristopila k »Zvezi slovenskih zadrug«.

Ij Pripravljeni razred na moškem učiteljskišču v Ljubljani. Naučno ministrstvo je odobrilo, da se na moškem učiteljskišču v Ljubljani z začetkom šolskega leta 1912 in 1913 otvori v smislu organizacijskega statuta za moška in ženska učiteljska pripravilavni razred.

Ij Odlikovanje. Tukajšnji občeznaní someščan g. Fr. Čuden, urar v Prešernovi ulici, je o priliki svojega 25letnega trgovskega jubileja od ravnateljstva mednarodne ure izdelujoče družbe »Union Horlogé e« kot dolgoletni član in v priznanje zaslug za družbo »Union« odlikovan s častno priznalno diplomom, ki je v izložbi gori omenjene trvdke Čuden izpostavljena.

Ij Izreden občen zbor »Muzejskega društva za Kranjsko« se vrši v sredo ob 6. uri zvečer dne 20. t. m. v dežel-nem muzeju. Dnevni red: Izprememba društvenih pravil.

Ij Razposa'en bik. V soboto popoldne sta po Mesarski cesti gnala dva mesarja na vrveh bika, ki je imel zavezane oči. Prišedši do klavnice, se jima je rogač ustavil in ni ga bilo na noben način spraviti naprej. Naposled je začel skakati in se jima je strgal. Nato se je šele začela prava gonja. Gonača, kakor tudi drugi so hoteli bika s palicami užugati, a ni šlo. Bolj ko so ga preganjali in upili nad njim, bolj je tulil in se zaganjal za ljudmi. Potem jo je pa ubral proti mestu in bati se je bilo kake nesreče. Kar se ustavi pri Lesjakovi gostilni in slučaj je hotel, da je krenil proti gostilniškim vratom. Ko je začel v vrata z rogmaj riniti in siliti naprej, se natakarcica oglasi: »Če nočeš sam odpreti, pa zunaj ostani.« To pa ni nič pomagalo. Bik je s svojo trmasto vedno rinil naprej in končno je pripravil natakarcico do tega, da je šla »gostu, odpreti. Ko rogača zagleda, zakriči in zbeži. Ker pa trmoglavec le ni hotel odnehati in se je bilo bati, da se mu

slednjič le posreči vdreti v gostilno, se je ojunail nek mladenič, čveteronožca prijel za rep in sta tako toliko časa plesala po gesti polko, da se je bil spodtaknil ter se zvrnil na tla, nakar so ga z združenimi močmi preobvladali in odgnali v hlev.

Ij Umrl je 30 let stari bivši mizar, sedaj trgovski uslužbenec Karel Čuden.

Ij Gospa Irma Polakova gostuje jutri na odru slovenskega gledališča v vlogi Angele v opereti »Grof Luksemburški«.

Aktualno predavanje v 'Ljudskem domu'.

V torek 19. decembra ob 8. uri zvečer javno predavanje

KRVAV LIST

iz zgodovine ruskega sistema. Preganjanje katoličanov v Polessju in holmski deželi na Ruskem.

Predava dr. L. Lenard.

Predavanje se bo pojasnjevalo s skriptičnimi slikami, ki so prišle iz Poljskega in so nalašč za to narejene.

Vstopnina: sedeži 40 vin., stojišča 10 vin.

Razne stvari.

Nepričakovano božično darilo so prejeli podčastniki 12. stotnije 165. pešpolka v Quedlinburgu. 15 podčastnikov je pri zadnji pruski razredni loteriji igralo skupno na eno srečko. Srečka je bila vlečena, dobitok je znašal 200.000 mark. Vsakdo izmed podčastnikov je dobil na ta način za božič okroglo 12.000 mark.

Samoumor 13letnega učenca. V Mannheimu se je obesil 13letni sin brivca Moltza zaradi slabega šolskega izpričevala. Pred nekaj dnevi pa je istim staršem povozil voz električne cestne železnice drugega njihovega otroka in ga na mestu ubil.

Upor v poboljševalnici. Iz Pariza poročajo: V poboljševalnici v St. Maurice v departementu Loire-Cher so se 16. t. m. uprli gojenci. Napadli so ravnatelja in uradnike zavoda ter nekatere izmed njih znatno ranili, nakar so pobegnili. Stotnija vojakov in številni orožniki so zasledovali begunce in posrečilo se je večino korigendov poloviti. O desetih izmed njih, in sicer najnevarnejših, pa ni nobenega sledu.

Oropan zlatar. V nekem pariškem hotelu je bil te dni izvršen drzen rop. Znan pariški zlatar je bil poklican telefonično v hotel z naročilom, naj prinese s seboj na izbiro dragulje. V hotelski sobi pa so ga napadli trije neznanci, zvezali ga, mu uropali dragulje v vrednosti 7000 frankov in ga pustili ležati v sobi. Enega izmed napadalcev, nekega bivšega hotelskega ravnatelja, so že zaprli.

Vlak povozil detektiva pri zasledovanju zločinca. Na enem izmed kolodvorov podzemeljske železnice v Parizu se je dogodil te dni razburljiv prizor. Neposredno pred odhodom vlaka je skočil nek zločinec, ki ga je zasledoval detektiv, v vagon in za njim so zaprli železniški uradniki vrata, na kar se je vlak pričel premikati. Detektiv, ki je videl, da mu je zločinec ušel, je hotel skočiti na vlak ter je sunil proč nekega železniškega uslužbenca, ki mu je zastavil pot. Detektiv je ravno skušal odpreti vrata nekega vagona, ko mu je izpodrsnilo ter je padel pod kolesa vlaka in ostal na mestu mrtev.

Sin predsednika višjega sodišča pobegnil. V Prazi vzbuja velikansko pozornost, ker se je izdala tiralnica proti poročniku 16. lovskega bataljona Rudolifu Wesselyju, sinu predsednika praškega višjega deželnega sodišča. Pobegli poročnik je ponarejal menice s podpisom svojega očeta in svojega strica, visokega ministerialnega uradnika. Oče lahkomišljenega sina name-rava zato odstopiti. O pobeglem poročniku že 4 tedne ni nobenih poročil.

Telefonska in brzovajna poročila.

DANAŠNJE VOLITVE NA HRVAŠKEM.

Zagreb, 18. decembra ob pol 1. uri popoldne. V **Karobagu** je izvoljen nad vladinovcem dr. Hranilovičem pavaš urednik Ivan Peršič z veliko večino. V dr. Mile Starčevićem okraju **Sv. Ivan Zelina** vlada silen teror. V Zagreb so pripeljali danes zjutraj 60 pravašev v zapore. Aretacije pravašev se nadaljujejo. Pravaški listi so ob 11. uri prinesli vesti, da delajo vladni agitatorji za Štepana Radiča proti pravašu. Starčevićancem se ne pusti volit. V **Pisarovini** ima dotedaj pravaš Franjo pl. Kufrin 47 glasov večine. V **Veliki Gorici** ima sedaj pravaš urednik Peršič, ki tudi tu kandidira, čez 100 glasov večine. V **Pregradi** ima pravaš dr. Vuk Kiš ob 11. u. i dopoldne 306 glasov večine. V **Zlataru** ima pravaš dr. Tomo Kuničič 75 glasov večine. Tudi v **Ba-**

kru je položaj za pravaša duhovnika in urednika »Riečkoga Glasnika«, Bujana ugoden. Sinoči je imel shod, ki se ga je udeležilo nad 300 pravašev.

Zagreb, 18. decembra (ob pol 3. popoldne). V **Selcah** je zmagal koalicijski dr. Bogoslav Mažuranič. V prvem zagrebškem okraju so volitve sistirane. Vest današnjega »Riečkoga Nov. Lista«, da je v Novski zmagal pristaš kmečke stranke Kovačič, ni resnična. Zmagal je s silnim terorjem mažaron Oršanič. V **Veliki Gorici** je izvoljen urednik Ivan Peršič, ki je tako dvakrat izvoljen. Ob 12. uri je pri drugem branju volitev bil v okraju **Sveti Ivan Zelina** dr. Mile Starčević za sto glasov v manjšini. Iz drugih okrajev ni še nič znanega. Ob 2. uri so torej imeli pravaši 22 okrajev in koalicija 20.

SMRT DR. FRANKA.

Zagreb, 18. decembra. Dr. Josip Frank je umrl včeraj ob pol 5. popoldne. Pogreb bo v sredo popoldne.

ZA DRŽAVNO URADNIŠTVO.

Dunaj, 18. decembra. V odseku za državne uslužbence se je sklenilo plenum predlagati, da se draginjska doklada, katero hoče vlada uradnikom ob novem letu do. oliti, kot naknadni zakon priključi k budgetnemu provizo. iju.

POSLOVNA ZBORNICA.

Dunaj, 18. decembra. Poslovna zbornica je začela prvo branje finančnih predlog.

MINISTRSKI PREDSEDNIK GROF STÜRGKH V BUDIMPEŠTI.

Budimpešta, 18. decembra. Ministrski predsednik grof Stürgkh, finančni minister Zaleski in trgovski minister Rössler so došli v Budimpešto. Stürgkh je obiskal grofa Khuena in finančnega ministra Lukasa. Obisk je običajen, ker obiščejo novi naši ministrski predsedniki vedno tudi svoje ogrske tovariše, da se jim predstavijo. Včeraj ob 2. popoldne je priredil Khuen na čast avstrijskim ministrom slavnostno pojedino.

SRBSKI PRESTOLONASLEDNIK AVANZIRAL.

Belgrad, 18. decembra. Kralj Peter je povisil prestolonaslednika Aleksandra ob njegovi dvaindvajsetletnici za majorja.

GROZNJE PERZIJSKIH ŽENA.

London, 18. decembra. Iz Teherana se poroča, da se je zbralo 16. t. m. zvečer pred parlamentom več sto z revolverji oboroženih žen. Demonstrantke so odpuslale deputacijo zborničnemu predsedniku z izjavo, da bodo postrelile svoje može, če opuste perzijsko stvar in rešitelja Perzije, Morgan Schusterja.

VELIKA PROTITURSKA DEMONSTRACIJA V SOFIJI.

Sofija, 18. decembra. V Sofiji se je brala zadušnica za žrtve v Skoplju. Po zadušnici je bilo zborovanje na Stolnem trgu. Govorniki so ostro napadali turški vladni način. Demonstranti so nato priredili izprevod po mestu. Pred spomenikom cara osvoboditelja in pred spomenikom revolucijskega pesnika Leniskeja so se demonstranti ustavili in poslušali govornike. Red in mir se ni kalil.

NAJNOVEJŠE IZ HRVAŠKE.

LAŠKO BRODOVJE.

London, 18. decembra. Poroča se, da so se vrnile laške vojne ladje Re Umberto, Lاراignia in Sizilia v Spezzio. Križarici Helena in Roma sta se združili v Parentu z Viktorio in Manovello, ki sta pripluli iz Neapelja.

BOJI NA KITAJSKEM.

London, 18. decembra. »Times« poročajo iz Pekina, da so cesarski vojaki preganili vstaše iz treh postojank. Revolucijskarnji so morali bežati.

ANGLEŠKI FINANČNI MINISTER RANJEN.

London, 18. decembra. Na nekem shodu za žensko volivno pravico, na katerem sta govorila ministrski predsednik Grey in Lloyd-George, je nek individui zagnal v slednjega s kamenčki napolnjeno škatljo za sardine. Projektir je Lloyd-Georgeja ranil nad očesom in mu prekal potem tudi ustnico. Izpočetka so se bali, da je oko izgubljeno, toda ta nevarnost ne obstoji. Zločinca so aretirali.

PISATELJ UMRL.

Dunaj, 18. decembra. Tu je umrl pesnik in pisatelj prof. Albrecht Wickenburg v 73. letu svoje starosti.

TAŠČO ZADAVILA.

Dunaj, 18. decembra. Danes so tu aretirali izvoščkovo ženo Katar. Greiner, ki je v prepiru zadavila svojo taščo Barbaro Greiner. Katarina je izjavila, da je taščo brez namena končala v jezi, ker ji je slednja vedno očitala, da je bila predkaznovana.

NESREČA NA SEVERNOZAHODNEM KOLODVORU.

Dunaj, 18. decembra. Na severnozahodnem kolodvoru se je danes zjutraj zaletel neki z delavci in delavkami tesno napolnjen lokalni vlak v oviralno napravo, takozvani kozel. Vseledunka je 19 delavcev in delavk več ali manj ranjenih.

Po svetu.

Udobno potovanje. Za izletnike in trgovce so dandanes najpripravljenše plačilno sredstvo pred nekaj leti vpekljani mednarodni potovalni čeki severo-nemškega Lloydja v Bremeu. Ti čeki so se tudi kmalu razširili. Posebno ugodno je zlasti to za potnika, da mu ni treba nositi na potovanju večje gotovine s seboj in si potrebne zneske lahko povsod, preskrbi z omenjenimi čeki. Izdaja mednarodnih potovalnih čekov in od newyorške generalne agencije severo - nemškega Lloydja izdani traveller - čeki so bili doslej omejeni samo na Nemčijo in Združene države. Severo-nemški Lloyd pa je sedaj sklenil, da se sistem ptovalnih čekov izpopolni s tem, da se omogoči izdajanje teh čekov tudi v drugih važnejših deželah na svetu. Ti potovalni čeki bodo uvedni že s 1. januarjem 1912. in bo od tega časa naprej mogoče vsakemu potniku v katerikoli deželi preskrbeti si s temi čeki na najpriprostejši, najugodnejši in najcenejši način denar za na pot.

Roparski umor župnika. Poročali smo že, da je v noči od nedelje na ponedeljek bil umorjen bogati katoliški župnik v Nyuštu Ivan Komora in oropan. Zločina je osumljena njegova gospodinja Katarina Suma in hišinja Marija Dubos, ki so obe aretovali. Orožništvo poizveduje za sokrivci.

Ameriška kultura. V Yacksonu v Georgiji je bil nek črnc obsojen na vislice ter bi se morala izvršiti obsodba pred veliko mnoico ljudstva. Ker pa je med izvrševanjem obsodbe začelo deževati, se je množica polastila črnca ter ga vlekla v bližnje gledališče in obesila obsojenca na odru.

Smrti boj orožnikov z vlomilci. Dne 15. t. m. so presenetili orožniki dva vlomilca pri vltomu v vili Prinzheim v Wanseeju. Vnel se je hud boj. Orožnik je ustrelil 19 letnega vlomilca natakarija Luzewova. Orožnik je bil ranjen na prsih in trebuhu. Luzewovega tovariša so aretirali.

Obešenje v gledališču. V Jacksonu, Georgia, je bil obsojen na smrt na vesalih neki zamorski pridigar. Ker je pa tisti dan, ko bi ga morali obesiti, deževalo, so vlekli gledalci obsojenega zamorca v gledališče, kjer so ga obesili na odprtem gledališkem odru. Mno-

žica je divje ploskala, ko so rablji zamorca obesili.

Vlak je povozil na kolodvoru v Črnovicah žel. skladišnega delavca Nikolaja Turzanskega, ko je šel preko tira. Bil je na mestu mrtev. Nesrečnež brčkone ni videl v megli prihajajočega vlaka.

Bombna eksplozija v Lüttichu. Policija v Lüttichu je dognala, da so povzročili napad z bombami v zimskem vrtu anarhisti, ki so sklenili, da bodo metali bombe v vseh gledališčih in zabaviščih med predstavami. V zimskem vrtu so pričeli. Bombo je vrget v zimskem vrtu anarhist Henri Vervink, ki je bil tudi ubit po vrženi bombi.

Volilci za nemški državni zbor zborovali na avstrijskih tleh. V Mali Črni ob prusko-češki meji so imeli volilci za nemški državni zbor zanimiv shod. Predsedovala sta dva češka socialna demokrata, kot kandidat za nemški državni zbor se je pa predstavil nemški socialni demokrat Schönwalder. Njegov govor je eden predsednikov prestavil v češčino. Shod se je zato vršil na avstrijskih tleh, ker bija na Češkem veliko delavcev, ki imajo volilno pravico v Nemčiji.

Nemški učenec o židih. V nemški trgovski akademiji v Pragi je neki nemški učenec drugega letnika napisal v šolski nalogi ta-le stavek. „Židje so rak-rana na telesu našega naroda. Naš nemški tisk je večidel v njihovih rokah in radi tega tudi tako izgleda.“ — Prof. Müller je pod te besede napisal opazko: „Popolnoma prav!“ Zavoljo tega je profesor Müller sedaj v disciplinarni preiskavi.

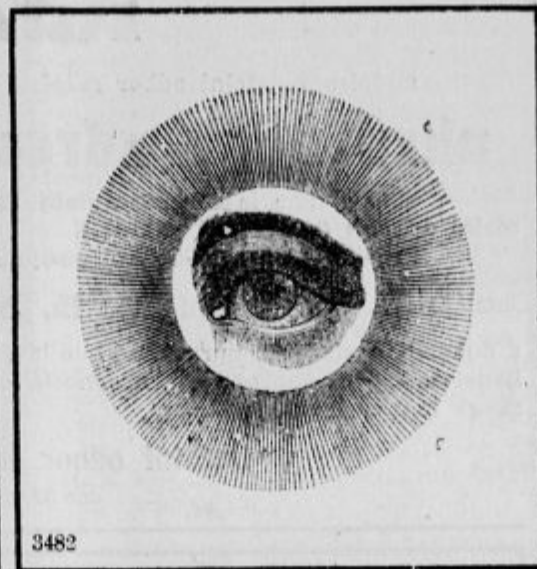
Katoliški misijoni na Kitajskem. Po besedah lista „Correspondent“, kitajski živelj je sedaj začel igrati važno nalogo v misijonskem delovanju. V zadnjih 10 letih se je število kitajskih katolikov skoraj podvojilo; njih število znaša sedaj 1.400.000; razun tega je še pol milijona tistih, ki s krščanstvom simpatizirajo, toda niso še krščeni. Vsako leto se število kristijanov pomnoži za 50.000; lani se je povečalo za 84.000. Število domačih kitajskih duhovnikov znaša 800; toda izmed Kitajcev ni nobenega škofa, ker se je bati, da bi se to dostojanstvo onečastilo, ker kitajska postava domačega duhovništva ne priznava, in ljubi mandarin, navadni policijski činovnik, ki mogel škofa položiti na tla in ga kaznovati z batinami. Kitajci so vobče krščanstvu naklonjeni, radi tega bode v doglednem času

katoličanstvo igralo važno nalogo v razvoju kitajskega cesarstva.

Koliko je mažarskih pesnikov v Ameriki? Mažari imajo v Ameriki samo enega pesnika in še ta je moral radi golju-tije iz blažene Ogrske pobegniti. Imenuje se Bela Rudnyanszky. Tako vsaj piše v Bud. Hirlap.

Silvin Sardenkova »Mati svetega veselja«. Kdor hoče imeti od te globoko zasnovane igre popoln užitek in jasno sliko, naj si kupi knjižico, ki je izšla v zalogi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani, za ceno 1 K 10 vin. — Za lože umevanje igre svetujemo, da knjižico vsakdo že pred predstavo prečita.

Kdor hoče razveseliti svojo ženo, hčerko ali sorodnico s koristnim božičnim ali novoletnim darilom, naj ji kupi novo knjigo „SLOVENSKA KUHA-RICA“ S. M. Felicite Kalinšek ali pa „GOSPODINJSTVO“ S. M. Lidvine Purgaj.

3482

Velika božična prodaja pod znatno reducirano okazijsko ceno!

Ogromna zaloga izgotovljenih oblek za gospode in dečke, ter konfekcije za dame in deklice. Velikanska izbira kožuhovinastih jopic in paletov za dame, mikado (sako) z različno kožuhovinasto podlago ter mestnih in potnih kožuhov za gospode.

3721

Angleško skladišče oblek O. Bernatovič, Ljubljana Mestni trg 5.

Slovenske občine in gospodarska društva — spominjajte se v svojih proračunih „Slovenske Straže“.

! Trbovlski premog !

v kosih in kockah, zadnji najboljše in najcenejše kurivo za štedilnike in peči, kakor tudi

! suha drva !

nudi po dnevnih cenah v hišo postavljeno

Ivana Treo

Cesta na Rudolfovo železnico štev. 10. Telefon štev. 274. 3717

Hranilnica in posojilnica v Ribnici

razpisuje **tajnika.** Nastop 1. januarja. Prošnje vlagati do 26. t. m. Prednost domačini. Dalje bo s 1. septembrom 1912 prosta trgovina v hranilnični hiši s stanovanjem v I. nadstropju. Dosedanja najemnina 1400 K. Ponudbe do 1. januarja 1912. Odbor izbira med ponudniki, ne glede na višino ponudka. Natančnejši pogoji pri načelniku g. Francu Fric v Hrovači št. 8. 3718

ŽELEZNE PEČI

vsake vrste, posebno prave Musgrávé-jeve izvirne irske trajno grelne peči, štedilnike, ognjišča za velike kuhinje za vzidavanje kakor tudi njih posame-ne dele dobavlja po najnižjih cenah trgovina z železnino **ŠTEFAN NAGY, LJUBLJANA.** 3433

ZA BOŽIČ:

Žena, kateri manjka potrebne gospodinjske izobrazbe, ne bo znala umno voditi domačega gospodinjstva.

Ker je pa od pravičnega gospodinjstva v prvi vrsti odvisna sreča in blagostanje družine, je za vsako slovensko ženo in deklico sveta dolžnost, da si pridobi tozadevno strokovno izobrazbo.

K tej izobrazbi bo pripomogla v obilni meri poljudno ter praktično sestavljena knjiga, ki uvaja naše žene in dekleta v vse panoge gospodinjstva in ki je pred kratkem izšla pod naslovom:

Gospodinjstvo

Navodilo za vsa v domačem gospodinjstvu važna opravila.

Šolam in gospodinjam sestavila S. M. Lidvina Purgaj, voditeljica „Gospodinjske šole“ v Ljubljani.

Cena K 2'20, vezana K 2'80.

Navedene tri knjige so vsaka posebej, še bolj pa vse tri skupaj najkrasnejše **božično darilo**, s katerim moremo razveseliti posebno naše ženstvo.

Druge za darilo primerne knjige:

Medved Anton, **Poezije.** II. del. K 4'—, vez. K 5'40.
Sardenko Silvin, **Roma.** Poezije. K 2'—, vez. K 3'20.
Spillmann I., **Zadnji dnevi Jeruzalema.** (Lucij Flav.) Dva dela. K 3'80, vez. K 5'40.
Sienkiewicz Henrik, **Quo vadis?** Roman iz Neronove dobe. Vez. K 5'50.
Wallace Ludvig, **Ben Hur.** Roman iz Kristusovih časov. Vez. K 4'50.
Beneš-Trébizský, **Kraljica Dagmar.** Zgodovinski roman. K 3'20, vez. K 4'30.
Waal, **Valerija ali zmagoslavni izhod iz katakomb.** K 1'50, vez. K 2'10.

Dickens Charles, **Povest o dveh mestih.** K 5'50, vez. K 6'50.

Sheehan, **Dolina krvi.** Povest iz irskega življenja. K 4'20, vez. K 5'80.

Dostojevskij, **Ponižani in razžaljeni.** Roman v štirih delih in z epilogom. K 3'—, vez. K 4'20.

Bourget Pavel, **Razporoka.** Roman. K 2'—, vez. K 3'—.

Champol, **Mož Simone.** Roman. K 1'90, vez. K 3'—.

Haggard Rider, **Dekle z biseri.** Povest iz Neronove dobe. K 2'20, vez. K 3'20.

Zunanji nastop in lepo, olikano vedenje odločujeta prav pogosto v sreči človeka. Kar prvi nepravilni nastop pokvari, časih ni mogoče nikdar več popraviti. Zato bodi prva skrb vsakogar, da si omisli „Knjigo o lepem vedenju“, ki je edina te vrste med Slovenci. Ta knjiga mu bo pravilno svetovala v vseh dvomljivih slučajih in ga varno vodila skozi družabno življenje.

Vseskozi se ozira knjiga tudi na posamezne stanove obojega spola; tudi za mladino je knjiga zlata vredna.

Knjiga o lepem vedenju

Spisal Urbanus.

Velja K 3'—, elegantno vezana K 4'—.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Knjiga s slikami iz sv. pisma za nazorni nauk naši deci pod naslovom:
»Našim malim«. Vzgojne slike iz sv. pisma. — Ta knjiga olajšuje na podlagi nazornega nauka, naši mladini učenje svetopisemskih zgodb. Sestoji iz več prav primernih, lepo izvršenih več barvnih slik, izmed katerih vsako pojasnjuje eno stran obsegajoče besedilo, ki je res vzeto iz otroške duše in jo bo zato tudi otrok lahko in pravilno umel. Slike s tekstom se bodo neizbrisno utisnile v otroško srce, kar bo dokaj olajšalo gospodu katehetu začetno delo v šoli. — Krasna knjiga stane le 90 vinarjev. Knjiga, ki je tudi lepo božično darilo, naj ne manjka pod nobenim božičnim drevescem; v to svrhu je posebno primerna tudi za to, ker predstavlja naslovna slika ravno svetopisemski dogodek: »Angelj naznani pastirjem Jezusovo rojstvo«. Dobi se v Katoliški Bukvarni.

Zunanji nastop in lepo, olikano vedenje odločujeta prav pogosto v sreči človeka. Kar prvi nepravilni nastop pokvari, časih ni mogoče nikdar več popraviti. Zato bodi prva skrb vsakogar, da si omisli »Knjigo o lepem vedenju«, ki je edina te vrste med Slovenci. Ta knjiga mu bo pravilno svetovala v vseh dvomljivih slučajih in ga varno vodila skozi družabno življenje.

Vseskozi se ozira knjiga tudi na posamezne stanove obojega spola; tudi za mladino je knjiga zlata vredna.

Knjiga o lepem vedenju.

Spisal Urbanus, velja K 3.—, elegantno vezana K 4.—.

Slovenska kuharica Magdalene Pleš. Šesti natis priredila S. M. Felici. Nšek, šolska sestra in učiteljica »Gospodinske šole« v Ljubljani. — Ta naša najboljša knjiga kuhinjske umetnosti je za vse slovensko ženstvo, izobrazeno in preprosto, neprecenljive važnosti. Slovenska žena, ki hoče biti dobra gospodinja, te knjige ne bo mogla pogrešati. Brez nje bo nemogoče se v kuhinjstvu dobro izvežbati. »Slovenska kuharica« uči, kako jedi okusno pripravljati, obenem pa daje navodila, kako ceno kuhati in varčevati, kar je dandanes za gospodinjjo najbolj važno. Obenem pa je v »Slovenski kuharici« toliko na izbero, da ustreza vsakemu gospodinjstvu, obsežnemu in skromnemu. Velika izdaja (nad 600 strani z 18 finimi tabelami, K 5-20, vezana K 6.— Okrajšana izdaja (okoli 350 strani) K 3.—, vezana K 3-60. Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Gospodinjstvo. Navodilo za vsa v domačem gospodinjstvu važna opravila. Solam in gospodinjstvom sestavila S. N. Lidvina Purgaj, voditeljica »Gospodinske šole« v Ljubljani. Cena K 2-20 vezana K 2-80. Katoliška Bukvarna v Ljubljani. Danes ni mogoče voditi gospodinjstva, naj bo veliko ali majhno, brez primerne gospodinske izobrazbe. To izobrazbo si pridobi naše ženstvo v obilni meri s pomočjo te jasno in poljudno ter praktično sestavljene knjige, ki uvaja naša dekleta in žene v vse pango gospodinjstva, jih uči, kako gospodinja najboljše izhaja in kako primore k rasti in sreči doma.

: Naročajte „Slovenca“ :

Na prodaj je v Novem mestu nasproti nove gimnazije 3542

pritlična hiša

dalje šupa, hlev, svinjak in še en stavenbeni prostor št. 229 na Stari cesti. Več pove lastnik Franc Stamcer istotam.

Najboljše vino iz sv. dežele

ima na prodaj Anton Žmavc, Bočna, p. Gornjigrad (štajerska). Vino je iz armenske sirotišnice v Betlehemu, zelo močno in sladko, temnorudeče barve in že 7 let staro. — Cena butiljke (približno 3/4 l) 3 K. 3678

Priporočamo 2794

drože (kvas) iz drožarne Josipa Košmerl
Ljubljana, Francišk. ulica št. 8.

Izborno blago! Točna postrežba. Zahtevajte drože v prid »Slov. tražer«

Iščem za takoj 3688

blagajničarko in učenca.

Julius Klemenc (Jagrovi dediči), mesar, Ljubljana.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Dobro ohranjen, velik, železen

štedilnik

je na prodaj. — Zadnja cena 150 kron. Naslov: Brezalkoholni oddelek gostilne »Union«, Ljubljana. 3600

št. 20410.

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje s tem službo

okrožnega zdravnika v Domžalah.

S to službo je združena plača 1200 K, aktivitetna doklada 200 K in dve stalni dokladi (petletnici) po 100 K.

Prosilci za to službo naj pošljejo svoje prošnje podpisane dež. odboru

do 15. januarja 1912

z dokazili o starosti, upravičenju do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijskem državljanstvu, fizični sposobnosti, npravnosti, dosedanjem službovanju ter o znanju slovenskega in nemškega jezika.

Deželni odbor kranjski v Ljubljani,
dne 12. decembra 1911.

DUNAJ LONDON PARIS RIM 3380

MASTIN

ki se dobiva pri vsakem trgovcu. Svetovnoznani doktorja pl. Trnkóczyja kranjski redilni in varstveni prašek za živino. Na razstavah je dobil prve medalje, od živinorejcev na tisoče zahvalnih pisem. Dobiva se po pošti, najmanj pet zavojev za 2 K 70 v.

Olimpija krema brez maščobe, lepilo prve vrste, je najboljša in najuspešnejša sredstvo za odstranjenje vsakovrstnih kožnih napak, kakor so pege, izpuščaji, lišaji, mozoli itd. Mali lonček K 1-20, veliki lonček K 2.—.

Olimpija puder rožnat, bel in creme, daje licu svežo in posebno sijajno mladostno polt, in je popolnoma neškodljiv. Škafulja 1 K 50 v.

Pomada za rast las krepi lasišče in zabranjuje izpadanje las. Lonček 1 K 20 v.

Osipalo prašek za otroke in odrasle, vojake, turiste. — Karton 50 vin.

Mazilo zoper ozeblin. Sredstvo zoper ozeblin. — Lonček z navodilom o rabi 80 vin., tucat 8 K.

Otroško mazilo je za otroke z ožuljenimi mesti. — Lonček z navodilom 40 vinarjev, tucat 4 K.

Lekarna Trnkóczy, zraven ročovža, v Ljubljani.
Razpošiljanje po pošti. — Prva največja eksportna trdka. — Preizkušeno lekarniško blago
Drogerijske cene. — Mastin za živinorejce. — Telefon 190. 3481

Za božična in novoletna darila

priporoča ANTON KANC

drožerija, Ljubljana, Židovska ulica 3711

vsakovrstne fotograf. čne aparate in potrebščine za fotografe, dalje najfinejše parfume, mila itd. po najnižjih cenah. Vedno sveže blago.

FRANC SOUVAN SIN

manufakturna veletrgovina
v Ljubljani
Mestni trg št. 22 in 23.
1816 i Narodno podjetje.
Nizke cene. Solidna pos.režba.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

ZALOGA AMERIK. PISARN. OPRAV „JERRY“

Registraturne omare od 50 K naprej. Cenik zastoj

THE REX CO, Ljubljana,
Hotel pri Maliču, Telefon št. 38.

Kavarna „Central“ Sv. Petra nasip št. 37

Danes in vsak dan

KONCERT

slovitega tamburaškega zbora
»Javor« iz Zagreba,
obstoječ iz 4 dam in 2 gospodov.
Bogati vspeh sestoji iz narodnih slovanskih popevov in tamburaških glasbenih umotvorov.
Posebnost: Krasni ženski četverospjev.
ki je povsod vzbujal navdušeno priznanje.
Kavarna vso noč odprta.
Začetek ob 8 uri zvečer. — Vstop prosto.
K obilni udeležbi vabi z velepoštovanjem
3633 Štefan Miholič, kavarnar

Legvartov

Koledar

za kmetovalca

za leto 1912

z izvrstno in koristno vsebino, vezan v usnj. platno, izide v

par dneh

Naročila se že sedaj sprejemajo.

Cena koledarju je K 1-60, s pošto K 1-80 in se naj blagovoli denar naprej poslati.

Pri 10 iztisih se da enega za nameček.

Naroča naj se kot navadno pri

Iv. Bonaču v Ljubljani

nasproti glavne pošte.

M. Kocian

Sv. Petra cesta 20. Nasproti »Zlate kapije«.

izdelovanje vsakovrstnih najmodernejših steznikov, oprsnikov, živčkov, ravnodržalcev, trebušnih pasov, po navodilu il. gg. zdravnikov. 3586

:: Posebna soba za pomerjanje. ::
Popravila se radovoljno sprejemajo.

Nainovejše acetilenske svetilke

Trpežne in solidno izdelane. Varne proti vetru in okajenju. — Vsaka nevarnost izključena. — V zalogi pri: 3621

Karl Čamernik,

specijalna trgovina s kolesi in posameznimi deli
Ljubljana, Dunajska cesta št. 9.

2 lepa prostora

pripravna 354

za delavnice ali skladišče

se oddasta. Poizve se pri hišnem gospodarju Ivanu Košenina, Kolodvorska ulica št. 6.

Odgovorni urednik: Miha Moškerc.